

Communiqué Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira *

Politički direktori Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira (*Peace Implementation Council Steering Board* – PIC SB) sastali su se u Sarajevu 7. i 8. prosinca kako bi razmotrili stanje provedbe Općeg okvirnog sporazuma za mir, koji i dalje predstavlja temelj za stabilnu, sigurnu i prosperitetnu Bosnu i Hercegovinu (BiH). Upravni odbor PIC-a podsjetio je sve strane na obvezu potpunog poštivanja Mirovnog sporazuma, svih njegovih aneksa i odluka visokog predstavnika. On je još jednom potvrdio svoje neupitno opredjeljenje za teritorijalni integritet i temeljnu strukturu BiH kao jedinstvene i suverene države, koja se sastoji od dva entiteta. Upravni odbor je ponovio da entiteti nemaju pravo na odcjepljenje od BiH i da oni pravno postoje samo na osnovu Ustava BiH. Upravni odbor je podsjetio vlasti u BiH da je Ustav BiH sastavni dio Mirovnog sporazuma i da su odluke Ustavnog suda BiH konačne i obvezujuće i moraju se provoditi. Upravni odbor je još jednom potvrdio svoju punu potporu visokom predstavniku u osiguranju punog poštivanja Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH i provedbi njegovog mandata sukladno Aneksu 10 i relevantnim rezolucijama Vijeća sigurnosti UN-a, što ostaje nepromijenjeno. Upravni odbor je podvukao da međunarodna zajednica i dalje zadržava potrebne instrumente za osiguranje provedbe Mirovnog sporazuma. Naglasio je potrebu za punu implementaciju programa 5+2, što je i dalje uvjet za zatvaranje Ureda visokog predstavnika.

Politički direktori Upravnog odbora PIC-a sastali su se s Predsjedništvom BiH, sa kojim su razgovarali o političkoj situaciji u BiH i prioritetima koalicije do kraja ovog mandata, kao i s pravosudnim organima BiH:

- Politički direktori Upravnog odbora PIC-a izrazili su veliku zabrinutost stalnom retorikom podjela koja se čuje od bh. političara. Izjave o odcjepljenju entiteta, priča o hipotetičnim ratnim scenarijima ili pak negiranje presuda Haškog tribunala su neprihvatljivi i stvaraju klimu koja ugrožava međuetnički dijalog i pomirenje, kao i svaki napredak u poboljšanju života građana BiH.
- Upravni odbor PIC-a izražava žaljenje zbog nedostatka napretka, propuštenih prilika i gubitka značajnih sredstava u posljednjih šest mjeseci, koji su rezultat političkih sukoba i činjenice da

vlasti izbjegavaju odgovornost. Ovo se odnosi i na institucije na državnoj razini, koje nisu u stanju donijeti ključne zakone i provesti reforme od suštinske važnosti za socijalni i ekonomski napredak, kao i uvjete iz programa 5+2. Upravni odbor žali što FBiH nije donijela i provela zakone, uključujući i one o prioritetima entitetske vlade iz Reformske agende.

- Što se tiče navoda iz Zaključka NSRS od 7. studenoga 2017., Upravni odbor PIC-a je ponovio da, u skladu s Općim okvirnim sporazumom za mir, suverenitet i državnost počivaju na državi Bosni i Hercegovini, te da BiH nije zajednica država. Republika Srpska je sastavni entitet države Bosne i Hercegovine, a ne država sama po sebi. Upravni odbor je podsjetio da vanjska politika i zahtjevi za članstvo u međunarodnim organizacijama i institucijama spadaju u isključivu nadležnost državnih institucija.

Upravni odbor PIC-a fokusirao se na izazove u predstojećem periodu i pozvao nadležne organe u BiH da ostvare rezultate u vezi sa sljedećim hitnim prioritetima:

Poduzeti korake da se poboljša ukupna atmosfera u zemlji. Iskoristiti vrijeme do izbora da se pažnja ponovo usmjeri ka pitanjima koja su važna za građane BiH, te da se u njima ostvare rezultati. Suzdržati se od jednostranih poteza i strogo poštivati temeljna načela kompromisa, dijaloga i konsenzusa između tri konstitutivna naroda u donošenju odluka i na taj način doprinijeti političkoj stabilnosti i stvaranju prilika za ekonomski razvoj.

Konstruktivno i odgovorno se angažirati na učinkovitoj provedbi svih onih reformi koje su ključne za poboljšanje života građana BiH, jačati regionalnu suradnju, povećati konkurentnost zemlje, te unaprijediti njene težnje ka pridruživanju EU. S tim ciljem, poduzeti konkretne korake da bi se ispunili uvjeti iz Pisanog opredjeljenja za integracije u EU /*Written Commitment to EU Integration*/, koje je političko vodstvo BiH potpisalo 2015. godine. To su, između ostalog: reforme usmjerene ka otvaranju novih radnih mjesta, daljem jačanju vladavine prava i unapređenju pravosuđa, stvaranju bolje i efikasnije javne uprave, kao što je navedeno u Reformskoj agendi; podnošenje sveobuhvatnih i jedinstvenih odgovora na Upitnik Europske komisije; dalje ispunjavanje obveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju; mjere za ubrzanje jače regionalne suradnje, učinkovitije infrastrukture i komunikacija, kao i procesa pomirenja.

Što žurnije ispuniti preostale uvjete iz MMF-ovog Aranžmana za produženo financiranje, održavši jasna obećanja koja su vlasti dala MMF-u kako bi oslobodili sredstva međunarodne pomoći za fiskalnu stabilnost i ekonomski razvoj zemlje. Unaprijediti mehanizam za koordinaciju donacija u BiH te preuzeti više odgovornosti u procesu ekonomskog i socijalnog razvoja.

Poduzeti konkretne korake kako bi se omogućilo neometano odvijanje Općih izbora 2018. godine i realizacija rezultata ovih izbora. Kao neposredan prioritet, odluka Ustavnog suda BiH od 1. prosinca 2016. godine ("predmet Ljubić"), koja se konkretno odnosi na izbor delegata u Dom naroda Federacije BiH, mora se provesti, a ne dodatno problematizirati na način da se kombinira s političkim zahtjevima. Upravni odbor PIC-a također podržava napore za usklađivanje izbornog sustava s odlukama Europskog suda za ljudska prava. Upravni odbor PIC-a daje dodatni poticaj za iznalaženje rješenja pitanja Kluba poslanika iz reda srpskog naroda u Domu naroda FBiH, te realizaciju preporuka OSCE-ovog Ureda za demokratske institucije i ljudska prava (ODIHR) i Skupine država protiv korupcije (GRECO) čiji je cilj unapređenje izbornog procesa. Upravni odbor PIC-a poziva relevantne političke lidere da provedu odluku Ustavnog suda BiH za Mostar te na taj način omoguće održavanje izbora u ovom gradu, koji mora ostati jedinstvena, multietnička jedinica lokalne samouprave uz određenu razinu lokalnih nadležnosti/uprave ispod razine gradske uprave.

Poduzeti konkretne korake kako bi se pristupilo rješavanju nedavnog nazadovanja u uspostavi vladavine prava, te kako bi se ojačala vladavina prava i radilo na suzbijanju korupcije kao prioritetnim zadacima. Uzdržavati se od pokušaja narušavanja autoriteta pravosudnih institucija. Razvijati neovisne, učinkovite, nepristrane i profesionalne sudbene, tužiteljske i institucije za provedbu zakona u cijeloj BiH, koje su sposobne istraživati i procesuirati korupciju, posebno na visokoj razini, te na taj način jačati autoritet pravosudnih institucija na svim razinama i graditi povjerenje ljudi u ove institucije. Provesti sudske odluke bez odlaganja.

Pronaći dugotrajna rješenja za prevazilaženje diskriminatornih praksi u obrazovanju, poput 'dvije škole pod jednim krovom', nepostojanja pristupa nacionalnoj skupini predmeta, povrede Kriterija za nazive i simbole škola, te omogućiti ostvarivanje ustavnih prava građana u oblasti obrazovanja, uključujući i pravo

konstitutivnih naroda i ostalih da daju naziv vlastitom jeziku i da koriste vlastiti jezik. Uzdržavati se od bilo kakvih postupanja kojima se dalje politizira obrazovanje u BiH i otežava pomirenje, uključujući i povrede Kriterija za nazive i simbole škola, pri čemu je najskoriji primjer bila škola „Mustafa Busuladžic“ u Kantonu Sarajevo, za čije rješavanje su se vlasti obvezale. Podržati obrazovnu reformu također kao preduvjet za društveno-ekonomski razvoj.

Ulagati dalje napore na unapređenju koordinacije i pune suradnje, kako interno tako i na međunarodnom planu, u borbi protiv zajedničke prijetnje terorizma i svih vidova nasilnog radikalizma i ekstremizma.

Zalagati se za pomirenje, međusobno razumijevanje i toleranciju i suzdržavati se od događaja, radnji i retorike koji unose podjele, uključujući i veličanje osuđenih ratnih zločinaca, povijesni revizionizam i provokativnu upotrebu simbola. Podržati Mehanizam za međunarodne krivične sudove (MICT), koji će naslijediti MKSJ nakon što taj sud zatvori svoja vrata u prosincu 2017. Poštivati presude MKSJ-a, koji je dao značajan doprinos međunarodnom krivičnom pravosuđu i utvrđivanju odgovornosti za ozbiljne međunarodne zločine tijekom svoga dvadesetčetverogodišnjeg mandata, kao i korpus međunarodne sudske prakse koji će biti njegova ostavština. Potaknuti pravosudne institucije BiH da dovrše procesuiranje predmeta ratnih zločina.

Nastaviti s jačanjem regionalne suradnje u različitim oblicima kako bi se doprinijelo održivom pomirenju, poboljšanom uzajamnom razumijevanju, promicanju novih mogućnosti za ekonomski razvoj i proširenu kulturnu povezanost.

NATO članice Upravnog odbora PIC-a i Japan pozivaju vlasti da provedu Reviziju obrane BiH, donesenu u prosincu 2016. godine, da moderniziraju institucije i potencijale ove države iz domena obrane, te izvrše uknjižbu perspektivne vojne imovine u oba entiteta. Vlasti RS-a moraju ispoštivati obvezujuće odluke sudova BiH u predmetu koji se odnosi na lokaciju perspektivne imovine u Han Pijesku (“Veliki Žep”).

Naredna sjednica Upravnog odbora PIC-a održat će se u Sarajevu u lipnju 2018.

* *Ruska Federacija nije se pridružila ovom Communiqueu.*